

Kuinka varmistetaan tiedonhallinnan osaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon murroksessa?

Digitalisaatio ja sen myötä tapahtuvat sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenteiden ja toimintojen muutokset vaativat sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivilta ammattilaisilta sekä uutta osaamista että entisen osaamisen vahvistamista. Sosiaali- ja terveydenhuollossa toimivilla eri ammattiryhmillä on oltava riittävät tiedonhallinnan, mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologian, käytön tiedot ja taidot, joiden avulla he pystyvät toimimaan eri rooleissa sosiaali- ja terveydenhuollossa ja sen kehittyvässä verkostossa. Esimerkiksi potilaan ohjaaminen digitaalisten palvelujen käyttäjäksi edellyttää hoitohenkilökunnalta uutta osaamista, jota tuoreen tutkimuksen mukaan ei ole riittävästi. Suurella osalla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista tiedonhallintaa ei ole sisällytetty heidän ammatilliseen koulutukseensa. Näin ollen tiedonhallinnan osaamisen kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota työpaikoilla ja eri koulutustasoilla.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa toimiville henkilöille tarjotaan yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa erilaajuisia ja -tasoisia opinto-ohjelmia ja -kokonaisuuksia sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnossa, sähköisten terveys- ja hyvinvointipalvelujen kehittämisessä ja johtamisessa sekä terveys- ja hyvinvointiteknologiassa. Koulutukset vaihtelevat perustietotekniikkataitoihin liittyvistä opintojaksoista ylemmän ammattikorkeakoulun ja yliopiston maisteriohjelmiin sekä tieteellisiin jatko-opintoihin. Yliopiston maisteriohjelmiä on Itä-Suomen yliopiston Sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon maisteriohjelma, Oulun yliopiston Biomedical Engineering, Turussa Turun yliopiston ja Åbo Akademin Biomedical Imaging sekä Turun yliopiston ja Fudan yliopiston yhteistyössä toteuttama Future Health and Tehnology, Tampereella Tampereen yliopiston Biomedical Technology ja Helsingissä Aalto yliopiston Life Science Technology sekä Helsingin yliopiston Biomedical Sciences and Engineering -maisteriohjelmat. Itä-Suomen yliopiston Sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon maisteriohjelma perustuu kansainvälisen lääketieteellisen tietotekniikan ja tiedonhallinnan yhdistyksen IMIA:n (International Medical Informatics Association) koulutussuosituksiin. Koulutusohjelma on akkreditoitu vuosina 2012 ja 2018. European Federation of Medical Informatics Association (EFMI) on kerännyt

tiedonhallinnan koulutusohjelmat [www-sivulle http://bmhi-edu.org/](http://www.sivullehttp://bmhi-edu.org/)

Lääkäreillä ja hammaslääkäreillä on mahdollisuus hankkia itselleen terveydenhuollon tietotekniikan ammatillinen erityispätevyys. Erityispätevyys edellyttää kahden vuoden työskentelyä sähköisten terveyspalvelujen alalla sekä teoreettisia opintoja. Valmistuneet saavat valmiudet toimia johtavina asiantuntijoina tai hallinnollisissa tehtävissä kehitettäessä sähköisten tai mobiilien terveyspalvelujen prosesseja alueellisissa tai kansallisissa hankkeissa.

Hoitotyön tiedonhallinnan erityispätevyysnimike on voitu myöntää Sairaanhoidajaliiton jäsenelle, jolla on riittävä näyttöä perustutkinnon jälkeisestä erityispätevyysalueeseen liittyvästä koulutuksesta, työkokemuksesta sekä julkaisu-, opetus- ja ohjaus- sekä kehittämis-toiminnasta. Hoitotyön erityispätevyuden saaneet toimivat vastuullisissa ja monipuolisissa tiedonhallinta-tehtävissä omissa organisaatioissaan sekä asiantuntijoina erilaisissa paikallisissa ja kansallisissa kehittämisprojekteissa ja työryhmissä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittelypäivillä järjestetään paneelikeskustelu aiheesta ”Kuinka varmistetaan tiedonhallinnan osaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon murroksessa?” Paneelin ensisijainen tarkoitus on jakaa eri toimijoille tietoa tiedonhallinnan koulutuksesta kansallisella tasolla, sen vahvuuksista sekä tuoda esiin mahdollisia haasteita tai tulevaisuudessa siintäviä ongelmia, riskejä tai mahdollisuuksia. Edellä mainittuihin pyritään yhdessä panelistien ja yleisön kanssa etsimään ratkaisuja. Paneelikeskustelun yhtenä tavoitteena on myös pohtia, miten Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhdistys voi osallistua ja vaikuttaa Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen tiedonhallinnan koulutuksen korkean tason ylläpitämiseen.

Kristiina Häyrynen
päätoimittaja

Ulla-Mari Kinnunen
yliopistonlehtori, tiedotus- ja jäsenvastaava, Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhdistys ry